

Seat No.

HB-16080002040304

$M.\ Com.\ (Sem.\ IV)\ (W.E.F.\ 2016)\ Examination$

April - 2023

Management of Industrial Relations-II

(Old Course) (GRP-4-HR)

Time: $2\frac{1}{2}$ Hours / Total Marks: 70

સૂચના : પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

1	ઔદ્યોગિક	સંબંધો	એટલે	શું?	તેના	વિવિધ	પરિમાણોની	ચર્ચા	કરો.	20

- 1 ઔદ્યોગિક સંબંધોને અસર કરતા વિવિધ પરિબળો સંક્ષિપ્તમાં સમજાવો. 20
- 2 ઔદ્યોગિક વિવાદ અધિનિયમ, 1917 મુજબ ઔદ્યોગિક વિવાદો ઉકેલવા માટેની 20 પદ્ધતિઓ વર્ણવો.

અથવા

- 2 ઔદ્યોગિક વિવાદ અધિનિયમ, 1917 હેઠળ હડતાલની જોગવાઈઓ વર્ણવો. 20
- 3 કર્મચારી કલ્યાણ સેવાઓના હેતુઓ અને મહત્ત્વ વિશે ચર્ચા કરો. 15

અથવા

- 3 સામાજિક સુરક્ષા શું છે? સામાજિક સુરક્ષાને અસર કરતાં પરિબળો સમજાવો. 15
- 4 ફેક્ટરી અધિનિયમ-1948 હેઠળ આવરી લેવામાં આવતી આરોગ્ય અને સુરક્ષાની **15** જોગવાઈઓ અંગે ચર્ચા કરો.

અથવા

4 ફેક્ટરી અધિનિયમ-1948 હેઠળ મહિલા અને બાળકોના રોજગાર પરના **15** પ્રતિબંધો વિશે જણાવો.

ENGLISH VERSION

Instruction: Figures to the right side indicate marks. 1 20 What do you mean by industrial relation? Discuss its various dimensions. OR 1 Briefly explain various factors affecting Industrial Relations. 20 20 2 Describe the methods of resolving industrial disputes as per Industrial Disputes Act, 1947. OR Explain the provisions of strike under Industrial Dispute Act, 2 20 1947. Discuss objectives and importance of employee welfare services. 3 15 What is social security? Explain factors affecting social security. 15 3 4 Discuss health and safety provisions covered under the Factories 15 Act, 1948. **OR** 4 Explain restriction on employment of women and children 15 under Factories Act, 1948.

[70/7]